

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

889

Vragen van het lid **Van den Hul** (PvdA) aan de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over *de peperdure opleiding die het mensen moeilijk maakt om voor de klas te gaan staan* (ingezonden 14 november 2019).

Antwoord van Minister **Van Engelshoven** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 2 december 2019).

Vraag 1

Hoe beoordeelt u het bericht dat iemand die jarenlang in de zorg heeft gewerkt en nu is begonnen aan de deeltijd-pabo, te maken krijgt met een zó hoog collegegeld dat hij nu overweegt te stoppen omdat het bijna niet op te brengen is, doordat het gaat om een tweede hbo-studie?¹

Antwoord 1

Uiteraard betreur ik dit. Ik wil iedereen die gemotiveerd en geschikt is om de stap te maken naar het onderwijs de kans geven om de opleiding tot leraar goed te doorlopen. Om dit te stimuleren geldt het wettelijk collegegeldtarief in plaats van het instellingscollegegeld voor studenten die voor het eerst een opleiding in de zorg of het onderwijs willen volgen, maar al wel beschikken over een ander ho-diploma.

De betreffende persoon heeft echter al een afgeronde opleiding in de zorg, wat, zoals ook meermaals in de Kamer is besproken, geen grond biedt voor het wettelijk collegegeld, omdat de zorg ook een tekortsector is. Dat betekent niet dat er geen andere opties zijn voor mensen die – ook vanuit de zorg – van carrière willen switchen. Het staat iedereen die al een ho-diploma heeft bijvoorbeeld vrij te kijken of de zij-instroomroute een mogelijk te volgen traject is. Voorwaarde hiervoor is dat de geïnteresseerde een afgeronde ho-opleiding heeft, een aanstelling in het onderwijs heeft als leraar/zijinstromer, en het geschiktheidsonderzoek met goed gevolg wordt doorstaan. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan men zij-instromer worden, en met een aanstelling (en salaris) als leraar aan de onderwijsbevoegdheid werken – in maximaal 2 jaar. Besturen kunnen hiervoor ook een subsidie zijinstroom aanvragen, waardoor de zij-instromer zelf geen kosten

¹ Omroepbrabant.nl, 13 november 2019, «Patrick wil graag als leraar gaan werken, maar de opleiding is peperduur» (<https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/3104412/Patrick-wil-graag-als-leraar-gaan-werken-maar-de-opleiding-is-peperduur>).

hoeft te maken voor zijn opleiding. Lerarenopleidingen kunnen meer informatie geven over de zij-instroomroute, en weten vanuit hun netwerk ook vaak meer over mogelijke vacatures voor zij-instromers. Voor zover op te maken uit het bericht, lijkt het echter alsof de betreffende persoon geen aanstelling als leraar/zij-instromer heeft weten te bemachtigen, en daarom een alternatieve opleidingsmogelijkheid zoekt – als voltijd- of deeltijdstudent. Het is, uiteraard, aan schoolbesturen zelf om kandidaten voor vacatures te selecteren. Financiële belemmeringen wil ik daarbij zoveel mogelijk wegnemen, daarom kunnen besturen een subsidie twv 20.000,- euro aanvragen en is vanwege de grote vraag deze beschikbare subsidiepot verhoogd.

Vraag 2

Begrijpt u dat het toch pijnlijk is in een tijd waarin scholen geregeld bij ziekte van de juf of meester de klas naar huis dreigen te moeten sturen, omdat er zo'n tekort aan leraren is, dat mensen die zich voor het leraarschap willen kwalificeren, moeten afhaken?

Antwoord 2

Ja, daarom zijn er verschillende mogelijkheden ingericht om iemand te kans te geven de opleiding tot leraar te volgen, zie vraag 1.

Vraag 3

Kunt u zich voorstellen dat in het geval dat iemand echt iets anders wil gaan doen, buiten de zorg, het niet goed is als op deze wijze belangstelling voor het lerarenberoep wordt gefrustreerd?

Antwoord 3

Ja, uiteraard begrijp ik dit en daarom zijn er meerdere routes ingericht om docent te worden, zie vraag 1.

Vraag 4

Wilt u de mogelijkheden verkennen om – in het licht van het nijpende lerarentekort – voor zulke gevallen maatwerkoplossingen te creëren?

Antwoord 4

Wilt u de mogelijkheden verkennen om – in het licht van het nijpende lerarentekort – voor zulke gevallen maatwerkoplossingen te creëren? Ja, daarom stimuleren we opleidingen om meer maatwerk toe te passen, zoals binnen de zij-instroom route mogelijk is. Hierbinnen wordt de benodigde scholing en begeleiding vastgelegd in tripartiete overeenkomst met de zij-instromer, de school en de opleiding. Dit om te zorgen dat de zij-instromer de beste weg kan volgen naar het leraarschap.

Patrick wil graag als leraar gaan werken, maar de opleiding is peperduur

Geschreven door Malini Witlox

BIEST-HOUTAKKER – Scholen dreigen bij ziekte van de juf of meester de klas naar huis te moeten sturen omdat er een tekort aan leraren is. Maar tegelijkertijd wordt het mensen moeilijk gemaakt om voor de klas te staan. Dat ervaart Patrick Vennix (44) uit Biest-Houtakker.

Na jaren in de zorg gewerkt te hebben wilde hij iets anders. Vol goede moed begon hij februari 2018 aan de pabo (deeltijd). De kosten zijn echter fors: het collegegeld bedraagt 5.700 euro per jaar, omdat het om een tweede hbo-studie gaat.

Patrick wil de studie die minstens twee jaar duurt dolgraag afmaken, maar ziet op tegen de kosten. Hij sprak er al over met politieke partijen in Den Haag (D66 en GroenLinks). Zijn vriendin stuurde deze week een brandbrief aan Minister Slob van Onderwijs. «Mijn partner overweegt nu te stoppen met de pabo omdat het bijna niet op te brengen is. Dat kan toch nooit de bedoeling zijn», schrijft Joyce Jacobs aan Slob.

Laborant

«Ik heb jarenlang in verschillende ziekenhuizen gewerkt als laborant», vertelt Patrick. «De laatste jaren merkte dat ik iets anders wilde. Ik heb nu zelf een kind van 3 en het onderwijs is hartstikke mooi.»

Om zich te oriënteren keek hij mee op basisscholen, middelbare scholen en op een ROC. «In het basisonderwijs kan ik mijn algemene kennis het beste kwijt. En er zijn voldoende vacatures. Zij-instromen kon ik echter niet, daar zijn te veel gegadigden voor en die hebben betere didactische kwalificaties.»

Stimuleren

Ondanks de hoge kosten begon Patrick in februari met zijn opleiding. «Ik heb inmiddels werk gevonden als onderwijsassistent in het speciaal onderwijs. Ontzettend leuk, maar niet heel goed betaald. Mijn klasgenoten op de pabo volgen dezelfde opleiding maar betalen vaak minder omdat het een eerste studie is of omdat ze nog niet eerder een opleiding in de zorg of het onderwijs hebben gedaan.»

De studie duurt minstens twee jaar en kost hem dus minstens 11.000 euro. «Dat is vreemd als er een enorm tekort aan leraren is. Het stimuleert mensen niet om naar het onderwijs over te stappen.»

De Haagse politieke partijen konden niets voor hem doen. «Eerdere wetsvoorstellen om dit te veranderen haalden het niet. Ik hoop nu dat de Minister iets kan doen. Het zou mooi zijn als hij antwoord geeft en met een oplossing komt,» zegt Patrick.